

Дещо стабілізувалася ситуація в неоорієнталізмі України. Діяло в 1998 році 32 громади буддистів, 34 – крішнаїтів, 5 – Всесвітньої чистої релігії (Сахаджа-йога), 9 – віри бахаї.

Складною в 1998 році була ситуація в іудаїзмі і мусульманстві. Окрім Об'єднання іудейських релігійних організацій України (64 громади) і Всеукраїнського конгресу іудейських релігійних громад (25), діяв прогресивний іудаїзм (14 громад). Мусульманських громад найбільше було в духовному управлінні мусульман Криму – 228. До ДУМУ входило 32 громади, Незалежного ДУМУ – 13. Діяло ще 12 незалежних громад мусульман, які вийшли з ДУМУ. Вірмено-григоріанська церква мала в 1998 році 15 громад.

Заявили про своє бажання зареєструвати свої громади у звітному році Церква останнього заповіту (вісаріонівці), Велике Біле Братство, вайшнави, Рух Дхарма Кальки, послідовники Саг'я Саї Баби.

Аналіз цифрового матеріалу засвідчує те, що протягом останніх років стабілізувалася динаміка зростання інституційної мережі історичних церков. Якщо в недалекому минулому приріст їх громад становив 30%, то в 1998 році біля 10. Високі темпи зростання впливу протестантизму і неорелігій зумовлені переважно активною їх місіонерською діяльністю, широким залученням до пропаганди свого віровчення засобів масової інформації, активною благодійницькою діяльністю, наявністю великого штату проповідницьких кадрів, вмінням враховувати інтереси і потреби сьогоденної людини, актуальні проблеми і здобутки нинішньої цивілізації.

Матеріал підготував професор А.Колодний

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “ХРИСТІЯНСТВО І КУЛЬТУРА”

Під такою назвою 12-13 грудня 1998 р. в Тернополі відбулася наукова конференція. Співорганізаторами конференції виступили Українська Асоціація релігієзнавців, Управління у справах національностей, міграції та релігій Тернопільської облдержадміністрації, Тернопільська державна медична академія ім. І.Горбачевського, Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України, Кременецьке державне медичне училище. Конференція проходила на базі медичної академії, ректор якої проф. Л.Ковальчук створив всі необхідні умови для її плідної роботи. Учасників конференції

вітав проректор з наукової роботи академії проф. М.Андрейчин. Було заслухано біля 40 наукових доповідей і повідомлень. В роботі конференції брали участь співробітники Інституту релігієзнавства Ягеллонського університету (Краків, Польща).

На конференції було прийнято підсумковий документ, який окрема відзначає, що історична пам'ять народу, освячена національно зорієнтованою церквою, є дієвим чинником його релігійно-етнічної духовності. Християнство зустрілося на землях України з цілком зрілою духовністю, яка була здатна в "новому читанні" сприйняти Євангеліє Христа.

Проголошення моральної відповідальності усіх перед Богом і суспільством, соборноправність, віротерпимість разом з закликком будувати особисте життя на євангельських засадах стали засадничими чинниками етнічної самосвідомості та національної культури українського народу. Християнська світоглядна свідомість на глибинних витках етнічної духовності сформувала кордоцентричне світосприйняття, що мало вирішальний вплив на формування культу Богоматері, святих заступників, Божого Сина як морального ідеалу християнства на межі історичного побуту, етнопсихологічних традицій та звичок народу.

Світоглядна неповторність та етнопсихологічна самобутність забезпечили формування і збереження національної культури, уможливили денационалізацію українського народу в умовах 650-літнього бездержав'я та постійного перерозподілу його земель між ворогуючими сусідами. Органічне злиття національної ідеї з ідеєю національно зорієнтованої церкви в епоху Київського християнства знайшло історичне продовження в діяльності братств (XV-XVII ст.), Греко-католицької церкви протягом XVI-XX ст., Української Автокефальної Православної церкви 1921 р. в умовах більшовицької займанщини та Автокефальної церкви 1924 р. на Волині. Їх чільним гаслом завжди і в усі часи був захист віри і народу, що однозначне самозахисту і самозбереженню українства.

Конференція засудила будь-які спроби використати наявну поліконфесійність аби дезорієнтувати віруючих пошуками космополітичної духовності. Лише на основі органічного сплаву національної ідеї та національно зорієнтованих церков здатні проростати справжні культуротворчі засади християнської духовності в ім'я любові і злагоди в суспільній оселі – Україні.